

GAZETA ŁÓDZKA

Czwartek 2 Grudnia 1915 r.

ORGAN NARODOWY.

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok IV. — № 320.

PRENUMERATA W ŁODZI WYNOŚI:
Rocznie 12 Marek, półrocznie 6 Mr., kwartalnie 3 Marki
miesięcznie 1 Marka.
Za odosłanie do domów 20 f. miesięcznie.
Wychodzi codziennie po południu.

Redakcja i administracja—Przejazd № 8, otwarte codz. od 9
do 7 wiecz. w Niedziele i święta od 12 do 6-tej.
Redaktor przyjmuje interesantów w sprawach re-
dakcyjnych od 10 do 2.
Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. — Rękopisy
bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIA:
Nadesłane na 3 strony wśród tekstu za wiersz lub jego
miejsce 1 Mr.; reklamy za tekstem 40 fen.; zwyczajne 30 fen.;
nekrologia 40 f.; Ogłoszenie małe 4 f. za wyraz.
Każde ogłoszenie najmniej 40 f.

Finlandja.

W tygodniku „Das neue Deutschland” pojawił się szereg artykułów, omawiających wywołane wojną zagadnienia polityczne, które następują kraje, położone nad Morzem Bałtyckim.

Adolf Paul, Peder Särkilaks, Wilho Suomalainen i I. Holmgren omawiają znaczenie Finlandji dla interesów niemieckich. Autorzy przemawiają za zupełnym oderwaniem Finlandji od Rosji i za ściśnięciem, traktatami zagwarantowanym, zbliżeniem takowej do Niemiec lub Szwecji, gdyż w tym widzą jedyny ratunek samodzielności swego kraju. O nadziejach, które niegdyś pokładano w Finlandji z powodu quasi—przekształcenia liberalnego państwa rosyjskiego, pisze Särkilaks:

„A liberalna opozycja rosyjska? Wszak ona oddała się w zupełności imperjalizmowi. Z wielkim trudem udało się na posiedzeniu dumy, we wrześniu 1915 r., zebrać potrzebne podpisy 30 członków do wniosku o zniesieniu państwowego aktu prawodawczego. Do programu bloku postępowego przyjęto wprowadzenie punktu o Finlandji, ale wypowiedziano w nim tylko ogólnikowo żądanie, żeby wobec Finlandji rozroczać „politykę pojednawczą” i odwołać najgorsze zarządzenia rosyjskie. Jeżeli to jest wszystko, co liberalizm rosyjski odważył się żądać dla Finlandji w czasie największej opresji wojennej, to czegoż może się Finlandja wogóle później spodziewać?”

Stosunki gospodarcze, które w czterech artykułach obszernie są oświetlane, wskazują także na ścisły związek Finlandji z Zachodem.

Handel z Rosją, mimo usiłowań rządu rosyjskiego, nie rozwinął się tak silnie, żeby to miało zasadnicze znaczenie dla przynależności do Rosji kraju, który jeszcze mógłby się w daleko wyższym stopniu rozwinąć. Dowiadujemy się o tem z uwag następujących.

Wywóz do Rosji jest tylko o parę milionów większy od wywozu do Anglii, ale przywóz z Niemiec większy niż z Rosji. Między Rosją a Finlandją istnieje system celny bardzo niekorzystny dla Finlandji: tylko mała ilość wprowadzonych towarów rosyjskich podlega ocłeniu, gdy tymczasem wywóz do Rosji po większej części opłaca dość duże cła.

Wszelkie próby zmniejszenia cła, lub zniesienia granicy celnej napotykały na zacięty opór wielkich przemysłowców rosyjskich. Przedewszystkiem jednak szkodzi wywozowi fińskiemu — szczególnie do Szwecji i Niemiec — wysokie cło wwozowe do tych krajów. Przez zbliżenie polityczne do Szwecji lub Niemiec ułatwiłby się eksport Finlandji do tych krajów, co by zrównoważyło częściową stratę rynków rosyjskich w razie oderwania się Finlandji od państwa rosyjskiego. Z drugiej strony zyskałaby Finlandja od Rosji niższe przynależności celne wwozowych, narzuconych jej przez Rosję.

Handel niemiecki z Finlandją wynosił w milionach marek:

w roku	przywóz	wywóz
1897	35.5	10.4
1907	85.2	23.1
1910	102.4	26.8
1913	160.5	41.6

Przez zaprowadzenie korzystniejszych stosunków celnych i lepszej komunikacji przyspieszyłoby się tempo tego rozwoju. Otworzyłoby się też pole obszerne w Finlandji dla niemieckiego kapitału i przedsiębiorczości. Wystarczy wskazać na ośrodek, niewyzyskaną dotychczas, siłę wielkich rzek.

Wodospady rzeki Wuxsen posiadają siłę 435000 K. P., z których wycykano około 10000; rzeki Kymmene 274000 K. P., z nich w użytku 28000, rzeki Kumo 21500 K. P., wycykane 10000.

Co do leśnictwa posiada Finlandja warunki korzystniejsze, niż wszystkie inne kraje europejskie, gdyż 57% kraju jest pokryte przepięknym lasem. Przy celowej gospodarce, stanowiłoby to na nieprzewidziane długi czas niewyczerpane źródło zarobku dla kraju, mimo silnie wzrastającego wywozu drzewa, który w r. 1912 osiągnął sumę 173,412,000 marek.

Holmgren pisze o związku kulturalnym Finlandji z Niemcami:

„Wpływ duchowy Niemiec jest w Finlandji niedoceniany, chociaż sięga on bardzo, w głąbię życia umysłowego, a także i praktycznego, aniżeli wpływy Francji i Anglii, od których jest dawniejszy, gdyż pochodzi jeszcze z wieków średnich, jak o tem świadczą liczne pomniki kulturalne i historyczne. Język niemiecki zdobył sobie prawo obywatelstwa w handlu i przemysle, w uniwersytecie helsingforskim i we wszystkich wyższych szkołach, w których jest jedynym obowiązkowym językiem obcym”.

Pronika polityczna.

Z Rosji.

SZTOKHOLM. Ukaz cesarski, oświadczający stan wojenny wzdłuż linii kolejowej Wologda — Archangielsk, wywołany został ruchami, jakie miały miejsce w związku z mobilizacją niemieckich biletów.

„Rjecz” pisze 29 listopada. W Rosji znajduje się 3,000,000 uchodźców, na których wydatkowało już państwo, miasta i dobrowolne organizacje około 100 milionów rubli. Tymczasem niema znaku polepszenia ich doli. O jakiejś planowej opiece państwowej nad nimi niema mowy, chociaż wobec powszechnego braku robotników mogliby oni być użyci do rozmaitych robót, z czego wynikłaby korzyść i dla państwa i dla nich samych.

Przy opróżnianiu Warszawy zabrano wielu studentów i uczniów, których na krótko przedtem masami aresztowano.

Przy rozgardzaniu podczas ucieczki z Warszawy, poginęły ich dokumenty, a oni sami i urzędnicy porzuceni są po całej Rosji.

Wobec trudności zaopatrzenia Petersburga w opał zaproponował Szachowskiej zamknięcie tych fabryk, które nie pracują dla rządu, lub nieprodukują artykułów powszechnej potrzeby.

Z Nowoczerkaska donoszą: Po wsiach Obwodu Dońskiego rozmieszczono przeszło 60,000 uchodźców. Oczekują dalszego przywozu takowych.

STOKHOLM, 29 listop. Rosyjski minister spraw wewnętrznych zawiadomił wszystkie zarządy szkolne, że prawdopodobnie już w r. 1916. powołany będzie rocznik 1918.

Według „Ruskiego Słowa” przyjęto z rezerwą i obojętnie mianowanie Naumowa ministrem rolnictwa. Naumów nie należy do ról, z których przedstawiciele narodu chcieliby mieć ministra.

Duma państwowa i rząd.

GENEWA, 30 listopada. — Jako ostateczny termin zwołania Dumy naznaczono 12-go grudnia nowego stylu. Sesja trwać będzie prawdopodobnie tylko kilka dni.

Planowe zniszczenie Gorycji

KOPENHAGA, 30 listopada.

Prasa neutralna zagraniczna omawia poważnie systematyczne niszczenie Gorycji przez włochów. Podnoszą że Gorycja jest miastem nie ufortyfikowanym, i że włosi z uplanowanym zamiarem zbombardowali właśnie stare gmachy i przedmioty sztuki, jak katedrę, pałac biskupi i t. p. Prasa neutralna wyraża się, że, jeżeliby austriacy, biorąc odwet, jutro zbombardowali Wenecję, cała prasa ententy wydałaby okrzyk zgromy na „barbarzyńców”. Ale austriacy nie uczyniliby tem nic innego, jak tylko to samo, co włosi, bez żadnej konieczności militarnej, w obec Gorycji.

Ententa porzuciła plan wciągnięcia Grecji do wojny.

BAZYLEJA, 30 listopada.

„Anzeiger” donosi, że ententa porzuciła już Grecję. Wskazują na to przygotowania w Salonikach. Położenie państw centralnych jest teraz tak korzystne, że nie one poruszają sprawę o pokój, bowiem gotowość ich do zawarcia pokoju, choćby najuczciwsza, byłaby uważaną we Francji za słabość. Przyjdzie dzień, w którym poznają we Francji, że im później się tam skłonią do zawarcia pokoju, tem drożej to będzie kosztować Francję, nie mówiąc już o krwawych ofiarach.

Grecja a czwórporozumienie.

RZYM, 1-go grudnia.

„Tribuna” podaje telegram z Aten, według którego sytuacja tamże stała się nagle poważniejszą. Wczoraj Skuludis wręczył posłom czwórporozumienia odpowiedź grecką na ostatnią notę i oświadczył, że żądania wycofania wojsk greckich z Salonik i strzeżenia strefy nadmorskiej, zakwestjonowałyby neutralność Grecji i złamałyby ją.

Rumunja i czwórporozumienie.

„Koelnische Zeitung” w jednej z depesz sofijskich komunikuje o możliwości zjazdu cesarza rosyjskiego z królem rumuńskim w Reni, co jednakże na zmianę postawy Rumunji nie może wywrzeć żadnego wpływu. W obecnym położeniu jest wykluczonym, aby czwórporozumienie mogło Rumunję pozyskać dla swych celów.

Wedle informacji rosyjskiej gazety „Dien”, w tych dniach ma nastąpić na rosyjsko-rumuńskiej granicy, w Ungeni, zjazd członków rządu rumuńskiego z przedstawicielami Ententy.

Porozumienie co do Albanji.

BERNO, 30 listopada.

„Neue Zürcher Zeitung” donosi z Haagi: Nastrój w Londynie przygnębiony ponieważ panie przekonanie, że między Grecją, Bułgarią i państwami centralnymi zawarto już układ w sprawie Albanji.

Ameryka i Serbia.

PARYŻ, 30 listopada.

Agencja Havasa donosi: Rząd Stanów Zjednoczonych piewszego sekretarza swego poselstwa w Paryżu Senlanda mianował pełniącym obowiązki posła przy rządzie Serbskim.

Dotychczas Stany Zjednoczone nie miały specjalnego przedstawiciela w Serbji, ich poseł w Bukareszcie był jednocześnie akredytowany w Serbji i Bułgarij. Postanowienie to rządu Waszyngtońskiego przy obecnych stosunkach uważane jest za fakt wielkiej wagi.

Odniesienie Envera-Paszy.

SOFJA, 30 listopada.

Król Bułgarski obdarzył Envera-Paszę wielkim krzyżem św. Aleksandra

Zatopiony przeciwtorpedowiec angielski.

ROTTERDAM, 30-go listopada.

Angielski przeciwtorpedowiec „Fervent” najechał na minę i zatonął. Z osady uratowało się tylko pięciu ludzi.

Pożyczka w Ameryce.

LONDYN, 30 listopada.

„Daily Mail” donosi z Nowego Yorku: Odbywają się tu pertraktacje o pożyczkę dla Rosji w wysokości 12 milionów funtów na 5 proc. Przy prolongowaniu takowej do 1 i pół roku podwyższyłaby się opłata o 1 proc., przy jeszcze dalszym przedłużeniu wzrosłaby do 9 proc. (Zdaje się, że chodzi tu o kredyt na zapłatę obciążunków wojennych rosyjskich).

Amerykańska kampanja pokojowa.

KOPENHAGA, 30-go listopada.

„Berlingske Tidende” dowiaduje się z Waszyngtonu:

Liczne zebrania masowe odbywały się w całym kraju i wysłały deputację do prezydenta Wilsona, ażeby aprobował oficjalny „pokojowy pochód krzyżowy”. Wątpliwe jednak, czy prezydent się na to zgodzi, gdyż wszystkie sprawozdania ambasadorów amerykańskich przy mocarstwach prowadzących wojnę, orzekają, że wszelkie próby pokojowe nie mają widoku powodzenia, dopóki nie ma podstawy do zawarcia takiego pokoju, któryby po strasznym rozlewie krwi zapewnił Europie długotrwały spokój. To też większa część pism amerykańskich zapatruje się na ów projektowany „pokojowy pochód krzyżowy” — humorystycznie.

Belgijski episkopat i zarząd niemiecki.

BERN, 30 listopada.

„Neue Zürcher Ztg.” donosi z Brukseli: Potwierdza się, że Papież dał polecenie kardynałowi Mercier, aby starał się o przestrzeżenie przyjaznych stosunków między episkopatem belgijskim, a najwyższą władzą krajową.

Rynki obce.

Ruble w Berlinie 29 listopada podrożały o kilka marek.

Rosja stara się o 90-dniową pożyczkę 5 procentową na 60 milionów dolarów w Ameryce.

Giełda Petersburska w dniu 22 listopada notowała za 4 proc. Rentę — 78 i jedną czwartą, za 5 proc. pożyczkę w. — 90, za poz. prem. I Em. 578, II Em. 446. — Akcje Putiłowskie 88 i jedna czwarta. Za 10 f. szt. — 145.15, za 100 fr. 52.50, 100 kor. skand. — 85.50, za 1 dol. — 3.13.

Obwieszczenie.

Od 1 grudnia 1915 r. ustanawia się jako godzinę policyjną dla miast: Łódź, Zgierz, Pabjanic i Tomaszowa godzinę 12 w nocy.

Łódź, dnia 30 listopada 1915 r.

Gubernator wojskowy
Barth
general-porucznik.

Obwieszczenie.

Powołując się na moje rozporządzenie z dnia 1 listopada r. b., ogłoszone w „Deutscher Lodzer Zeitung” pod Nr. 267, wzywam tych wszystkich, którzy zobowiązani są do placenia podatków z nieruchomości i z mieszkań i którzy przy ul. Długiej
• • Pańskiej
• • Zakątnej
• • Wólczanckiej

mieszkańcy aby powyższe podatki najpóźniej do dnia 15 grudnia 1915 r. do kasy podatkowej wnieśli.

Ktokolwiek podatków w oznaczonym terminie nie zapłaci lub nie zastosuje się do powyższego rozporządzenia oprócz podatku jeszcze jako dodatek 12 % jako karę zapłaci. Zastrzegam sobie w wyjątkowych przypadkach jeszcze wyższą karę wyznaczyć.

Wzywam wszystkich usilnie, aby z zapłaconiem tego podatku nie czekali do ostatniej chwili, gdyż wtedy przy kasie tworzy się duży natłok.

Łódź, dnia 30 listopada 1915 r.
Cesarstwo-Niemiecki Prezydent Policji.
v. Oppen.

Obwieszczenie.

Udzieliłem Kolegium przedstawicieli Gminy żydowskiej m. Łodzi wykonalności listy płatniczej za rok 1913. Jednocześnie zdecydowałem, iż owa lista płatnicza jest miarodajną i wykonalną dla pobierania składek gminnych za rok 1914. Na wypadek, że członkowie gminy nie będą w sposób właściwy płacili składek za rok 1913 i 1914, zastrzegam sobie prawo zastosowania przeciwko opieszalym odpowiednich środków przymusowych.

Łódź, dnia 30 listopada 1915 r.
Cesarstwo-Niemiecki Prezydent Policji
v. Oppen.

Obwieszczenie.

Istnieje zamiar w gminie Gospodarz na wschód szosy Ruda-Rzgów położony grunt, na którym się wspólne groby w bitwach pod Łodzią w końcu listopada 1915 roku poległych znajdują, jako cmentarz urządzić i od publicznego dostępu zachować.

Obszar do zabrania przeznaczony do publicznego przejrzenia pozostawiony.

Wszystkich, którzy do pola zabrac się mającego, jako właściciele, wierzyciele hipoteczni, dzierżawcy lub z innych tytułów prywatnych pretensje mają, a pieniężnego wynagrodzenia za swe prawa żądają, wzywam się niniejszem do zameldowania swych pretensji, w przeciągu miesiąca, to jest do 31 grudnia 1915 roku włącznie, do niżej podpisane go Prezydenta Policji piśmiennie lub osobiście, celem spisania protokołu.

Później wniesione pretensje nie będą uwzględnione.

Łódź, dnia 30 listopada 1915 r.
Cesarstwo-Niemiecki Prezydent Policji
v. Oppen.

Obwieszczenie.

W nocy z dnia 22-go na 23-go kwietnia 1915 r. został cały szereg furmanek, na szosie ze Strykowa do Łodzi, w pobliżu Łagiewnik, przez zbójców napadnięty. Obrabowanych zostało pomiędzy innymi dwóch żydów, jadących jednokonką. Okazuje się, iż takowi dotychczas w tej sprawie do żadnej władzy się nie zgłosili. Jest bardzo pożądanym, aby obaj natychmiast do najbliższej władzy niemieckiej o wypadku powyższym zameldowali. W tej samej sprawie poszukuje się miejsca pobytu niejakijs Estery Brzezińskiej i pewnej Estery Milanowskiej, dotychczas w Łodzi zamieszkałych.

Wiadomości, do wyjaśnienia sprawy służące, trzeba do Cesarstwo-Niemieckiej Prokuratury w Łodzi do akt J. 249/15 podać.

Łódź, dnia 29 listopada 1915 r.
Cesarstwo-Niemiecki Pierwszy Prokurator

Obwieszczenie.

Niniejszym wzywa się właścicieli lub kierowników ochron, więzień, przytułków, hoteli, restauracji, jadłodajni, cukierki i t. p., aby piśmiennie podali Magistratowi (Delegacja Zaprowiantowania, Wydział sprzedaży cukru) zapotrzebowanie na cukier na przepisany formularz.

Formularz jest do odebrania w biurze Delegacji Zaprowiantowania przy Magistracie m. Łodzi.

Termin zameldowania zapotrzebowania ustanowiony został do dnia 5-go grudnia r. b.

Magistrat.
Delegacja Zaprowiantowania
Schoppen.

Łódź, dnia 13-go listopada 1915 r.

Obwieszczenie.

Przy Magistracie m. Łodzi powstała Składnica artykułów paszy, mająca na celu zaopatrzenie właścicieli koni i rogacizny w artykuły paszy.

Składnica artykułów paszy zakupu-

je: owies, otręby, sieczkę, siano, miasę, koniczynę i słomę w dowolnych ilościach.

Osoby, posiadające artykuły paszy do sprzedania, proszone są o piśmienne lub ustne zawiadomienie o tem biura Składnicy, mieszczącej się przy ulicy Andrzeja Nr. 7.

Składy paszy znajdują się:

Nr 1. Rogowska	Nr 14,
2. Wólczajska	" 134,
3. Miłsza	" 53,
4. Zielona	" 37,
5. Aleksandrowska	" 20,
6. Zgierska	" 56,
7. Mikołajewska	" 11,
8. Widzewska	" 65,
9. Targowa	" 73.

Magistrat
Delegacja Zaprowiantowania
Schoppen.

Obwieszczenie.

Celem zmniejszenia pokąźnych wydatków na zapomogi dla biednych i zapobieżenia zwiększeniu się tychże, Delegacja Niesienia Pomocy Biednym uważa za konieczne, wobec nieznacznego i wciąż zmniejszającego się zapotrzebowania rąk roboczych, z powodu mającego się zupełnego zaprzestania pracy w tutejszych fabrykach, nakłonić zdrowych i zdolnych do pracy biednych do przyjęcia wszelkiej nadarzającej się pracy i poza Łodzią. Obecnie jest jeszcze możliwym wskazać bezrobotnym wolne miejsca pracy, co jednakże wkrótce już — w tej mierze, jak dotychczas — nie będzie miało miejsca.

Niniejszem zwraca się uwagę bezrobotnych na to, iż obowiązkiem ich w obecnym trudnym czasie jest starać się wszelkimi siłami o zarobkowanie na utrzymanie siebie i rodziny, z tych względów powinni każdą, ich siłom odpowiadającą pracę, przyjąć. Wszelka, zabezpieczająca utrzymanie dla rodziny praca, jest zaszczytna. Zaofiarowywana możliwość pracy nie powinna być odrzucana tylko dlatego, iż nie odpowiada zawodowi lub zdolnościom umysłowym poszukującego pracę. Usunięcie nędzy własnej rodziny jest pierwszym i najważniejszym obowiązkiem każdego człowieka. Inne powody, jak również czasowe rozstanie się z rodziną i miastem rodzinnym nie zwalniają go od obowiązków wspierania swej rodziny. Stwierdzonem zostało, iż większa część bezrobotnych, zamiast czynić poważne starania o pracę dla użycia niedoli swych żon i dzieci, zadowolniają się zapomogą, udzielaną im rodzinom. Wskutek takiego zaniedbania, żony i dzieci ich znaleźć się muszą w nadzwyczaj krytycznym położeniu.

Ażeby ukrócić pod tym względem nadużycia, wstrzymanem zostanie wydawanie zapomóg wszystkim tym zdolnym do pracy mężczyznom i ich rodzinom, którzy niniejszem wezwaniu nie dadzą posłuchu i nadarzającą się sposobność otrzymania pracy odrzucą.

Społeczne udzielanie zapomóg biednym nie powinno w obecnym krytycznym czasie przyczyniać się do zupełnego zaniku już i tak nieznaczonej chęci do pracy.

Na stałą zapomogę mogą liczyć tylko te rodziny bezrobotnych, które przedstawiają zaświadczenia z biura pośrednictwa pracy — Spacerowa 3 — iż na razie praca im udzielona być nie może.

Przy sposobności napominamy wszystkich tych, którzy obecnie pracą posiadają, aby byli zadowoleni, iż mają sposobność, choć w oddaleniu od swej rodziny i miasta rodzinnego, bez cudzej pomocy zapracować na utrzymanie dla swych bliskich, i aby nie porzucali lekkomyślnie swej pracy, gdyż otrzymanie pracy w Łodzi jest prawie że wykluczonem, a środki, przeznaczone na zapomogi dla biograniczonymi pozostać muszą.

Łódź, dnia 29 listopada 1915.

Magistrat.
Delegacja Niesienia Pomocy Biednym
W z.
P. SANNE.

Kalendarzyk.

DZIŚ: Bibliany P.

JUTRO: † Franciszka

Wschód słońca o godz. 7 m. 46.

Zachód " " 3 " 50.

Dziś o g. 1 po połud. Stan barometru 755

Na jutro spodziewana pogoda.

TEATR POLSKI dziś o godz. 7 wieczorem: „Warszawianka, i „Dwie bliźny“.

Jutro o godz. 7 w. „Falszywy krok“.

WYPOŻYCZALNIE Tow. „Wiedza“ otwarte codziennie od g. 5—8, w niedziele i święta od g. 10—1.

I. biblioteka ul. Piotrkowska 103.

II. biblioteka ul. Targowa 59.

Kronika miejscowa i sąsiedzka.

Podział czynności komisarzy sądowych.

(a) Wykonywanie czynności komisarzy sądowych w naszym mieście podzielone zostało w sposób następujący: 1) Komisarz sądowy Cynka I okręg, obejmujący zachodnią część miasta od ulicy Piotrkowskiej, od ulicy Cegielińskiej i Nowo-Cegielińskiej z południowej strony, z okręgami sądów pokoju, oraz sądów gminnych Zgierza, Konstantynowa, Aleksandrowa i Nakielnicy. 2) Komisarz sądowy Błaży-czek, okręg II, obejmujący dzielnicę miasta, położoną na wschód od ul. Piotrkowskiej i z południowej strony ulicy Dzielnej, oraz okręgi sądów pokoju i sądów gminnych w Tuszyńcu, Rzgowie, Tomaszowie i Ujeździe. 3) Komisarz sądowy Pflieger, okręg III, położony z północnej strony ulicy Dzielnej do ul. Średniej i od ul. Cegielińskiej na zachód od Piotrkowskiej i Nowo-Cegielińskiej do ulicy i szosy Konstantynowskiej, następnie okręgi sądów pokoju i sądów gminnych miasta Pabjanie, Górki Pabjanickiej, Łasku, Zelowa i Wrzeszczewic. 4) Komisarz sądowy Gogolewski, okręg IV, dzielnicę miasta Łodzi na północ ul. Średniej i Konstantynowskiej do granicy sądu gminnego na Bałutach, następnie okręgi sądów gminnych na Bałutach, w Brzezianach, Koluszkach, Lipinach i Strykowie.

O asekurację nieruchomości od ognia.

(a) W sprawie zorganizowania instytucji asekuracji domów w Łodzi na wypadek pożaru,awiła w Warszawie delegacja łódzkiego Stow. właścicieli nieruchomości na czele.

W sprawie ubezpieczenia na polisy domów łódzkiej delegacja zwróciła się z pertraktacjami do dyrekcji Warszawskiego Towarzystwa ubezpieczeń od ognia, które zajęło się tą sprawą. Sprawa ubezpieczenia rozstrzygnięta zostanie w tych dniach.

Z oddziału kobiet chrześc.

(a) W ostatnim tygodniu, za czas od 19 do 26 listopada r. bież., działalność Oddziału kobiet chrześcijańskich Delegacji niesienia pomocy biednym przedstawiała się w sposób następujący:

Liczba chorych w ubiegłym tygodniu wynosiła 2,071, w ciągu tygodnia przybyło 377, razem 2,448. Z tej liczby umieszczono w szpitalu 29 osób, w przytułku położniczym 3, wyzdrowiało 203, zmarło 28, pozostaje zatem 2,186.

Udzielono pomocy medycznej w ambulatorjum 191 chorym, przez lekarzy 288, akuszerkę 2, felczera 2, pożywienia udzielono 2,118 osobom, mleka wydano 505 3/4 litra, w opat zaopatrzono 20 osób, w bieliznę zaopatrzono 20 osób. Wydano żywności: kaszy 4,283 funty, cukru 1,058 funtów, soli 1,040 i pół funta, okras 525 1/4 funta, buljonu 104 kostki, mydła 268 1/8 funta, sody 51 3/4 funta, herbaty 1 funt, ryżu 2 i pół funta, mięsa 67 funtów.

Ma kolonie zimowe dziecięce.

(a) W dniu 30 listopada Oddział kobiet chrześcijańskich przy Delegacji niesienia pomocy biednym wysłał partję dzieci, w liczbie 90, na kolonie zimowe do Słupskiego powiatu, gdzie obywatelka, pani Lutostańska, rozdzieli je po dworach i chatach włościańskich.

Dzieci zostały odwiezione przez panią Wodyńską i pannę Marję Wystop.

O adopcję biednych sierot.

(a) Do Oddziału kobiet chrześcijańskich przy Delegacji niesienia pomocy biednym zwróciła się obywatelka z Kaliskiego, pani Gutowska, z prośbą o zebranie z Łodzi partji dzieci w liczbie 70, przedewszystkiem biednych i pobawionych opieki sierot, które mogą być umieszczone u rodzin zamożnych włościan w Kaliskiem, z których wielu zgłasza się z życzeniem przyjęcia biednych sierot i adoptowania za własne, wzamian swych dzieci, utraconych wskutek wojny.

Pożyczki bezprocentowe.

(a) W ubiegły poniedziałek kasa pożyczek bezprocentowych przy Delegacji niesienia pomocy biednym wydała 816 osobom pożyczek do wysokości 2,822 rb.

W ciągu ubiegłego m-ca listopada wydano razem pożyczek na sumę 13,082 rbł. Na ostatnim posiedzeniu zarządu kasy przyznano nowe pożyczki 12 osobom na sumę 140 rb., a 14 podań nie uwzględniono.

Z Delegacji R. P. B.

(a) Delegacja niesienia pomocy biednym opracowuje obecnie regulamin dla komisji rewizyjnej, która będzie miała na celu dokonanie rewizji wydawanych zapomóg, spotrzebowanych rozchodów, które otrzymały Tow. dobroczynności, przytułki i t. p.

W komisji udział brać będą członkowie honorowi, oraz płatni. Prezesem komisji mianowanym jest członek D. N. P. B. p. E. Jezierski.

Delegacja łódzka do polskich wyższych uczelni.

(a) Specjalna delegacja łódzkiego Stow. właścicieli nieruchomości, z inż. Furuhjelmem na czele, przedstawiła się rektorowi uowootwartego Uniwersytetu polskiego w Warszawie, d-rowsi Brudzińskiemu, oraz rektorowi polskiej politechniki w Warszawie, prof. Straszewiczowi i złożyła na ich ręce adres dla tych polskich uczelni wraz z życzeniami owocnej pracy dla społeczeństwa „Ad multos Annos“.

„Wielkie legendy ludzkości“.

Oto ciekawy i piękny odczyt, jaki wygłosił pod powyższym tytułem w Sali koncertowej dnia 11 b. m. o godz. 8-ej wiecz. znany w szerokich kręgach inteligencji publicysta i redaktor p. Józef Wasereng z Warszawy. Bilety wcześniej zamawiać można w „Czytelni Nowości“ Alfreda Straucha ul. Dzielna 16.

Z Resursy rzemieślniczej chrześcijańskiej.

(h) Na wczorajszym posiedzeniu Zarządu Resursy Rzemieślniczej postanowiono wydawać na rodzinę nie więcej, jak 4 obiady z kuchni.

Bilety na prawo otrzymywania obiadów zaczęto wydawać w dniu wczorajszym.

Do przydzium składnicy od Resursy delegowano członka Zarządu p. Jana Pa-gowskiego.

W dniu wczorajszym kasa przy Resursie wypłaciła kilkadziesiąt rb. a conto wkładów oszczędnościowych.

Ceny detaliczne

masła Warszaw. Ziemiańskiego Towarzystwa Mleczarsk. w Łodzi przy ulicy Spacerowej nr. 29, od 2 grudnia 1915 r.

	w markach	w rublach
Wyborowe	2.67	1.60
Deserowe: osekowe	2.57	1.54
" bryłowe	—	—
Stółowe: osekowe	—	—
" bryłowe	2.51	1.50
Solone wyborowe	2.67	1.60
" I gat.	2.57	1.54
" II "	—	—
" III " (kuchenne)	2.—	1.20

Piwo podrożało.

(ao) W browarach miejscowych ceny piwa podskoczyły o 15 do 20%.

Cukier dla cukierni.

(a) Właściciele cukierni, którzy pragną otrzymywać cukier z Delegacji zaprowiantowania miasta przy magistracie, obowiązani są złożyć do tej Delegacji wyciąg z ksiąg handlowych za czas ostatnich 4 tygodni i dokładne dane ilości cukru: oddzielnie, ile cukru wyszło na wyrób ciasta, cukry i t. p., oraz oddzielnie ile cukru zużytkowane w cukierni na stódenie herbaty i kawy. Cyfry te stanowią będą podług do określenia ilości cukru, jaka będzie wydawana tym cukierniom.

Delegacja zaprowiantowania miasta posiada prawo każdorazowego skontrolowania ksiąg handlowych i w razie wykrycia, iż właściciele cukierni podali cyfry niezgodne z rzeczywistością, podlegać oni będą surowym karom.

Nowe tania kuchnie.

(a) Wczoraj w południe otwartą została nowa tania kuchnia dziecięca przy ul. Zarzewskiej pod Nr. 9.

(a) Z inożytejw gruona osób, zamieszkałych w okolicy, Szablerskiego rynku otworzoną zostanie nowa tania kuchnia dziecięca przy ul. Wdewskiej pod Nr. 121.

Zamykanie sklepów.

(h) Aczkolwiek od dnia wczorajszego z rozporządzenia władz chodzenie po ulicy dozwolone jest do godziny 12 w nocy, jednakże sklepy winny być zamknięte o 9-ej, jak dotychczas.

Dzwonki przy bramach.

(h) W wielu domach, gdzie były zepsute dzwonki przy bramach, właściciele domów nie uznali za stosowne polecić zreparować takowe.

Rewirowi przeto polecili funkcjonariuszom policji, by dokonali kontroli domów i w których okazały się dzwonki zepsute nakazali zreparować takowe.

Mąka żytnia staniała.

(a) Cena mąki żytniej w sprzedaży Centrali komitetu rozdziału chleba i mąki, dzięki staraniom burmistrza miejscowego magistratu obniżoną została z 38 na 36 marek za podwójny centnar wagi.

D. mieszka do mąki

(h) W bieżącym tygodniu piekarze otrzymali z Komitetu rozdziału chleba i mąki domieszkę do mąki, składającą się z mianko krajanych, jak płatki śnieżne, suszonych kartofli.

Dotychczas domieszkę do mąki żytniej była mąka kartoflana.

Z zamiarem tej piekarze są wielce zadowoleni, albowiem przy wypieku wydajność chleba jest większa.

Kakao i kawa dla Łodzi.

(h) D. Z. M. otrzymała kakao i kawę. Kakao sprzedawane będzie w paczkach funtowych po 2 mrk. 28 f. za paczkę, oraz po 2 mrk. za f. kawę.

Halle taniej sprzedaży chleba.
(ao) Zursząd Słow. „Euro“ postanowił stworzyć w różnych punktach miasta 15 hall sprzedaży chleba po takich cenach, aby skutecznie przeciwdziałać wywyższeniu cen chleba. W tym celu Słow. per-aktyje z kilku piekarzami w sprawie do-kradawy chleba.

Odpowiedzialność stróżów za kradzieże.

(ao) W ostatnich czasach policja natarła na ślady wielu kradzieży, dokonywa-nych przez szajki złodziei w porze wie-zorowej po godz. 11-ej. Ponieważ w wy-padkach takich kradzieży większą część od-powiedzialności za niedozór spada na noc-nych stróżów, przeto policja postanowiła przestrzedz stróżów, iż w takich wypadkach będą oni surowo karani.

Stróżowie obowiązani są codziennie po-zamknięciu bramy skontrolować podwórze i korytarze.

Odebrane łupy.

(ao) Na Bazarze Tanianego w „Gościn-ym Dworze“ okradziono sklep kolonjalny Zajdziana. Policja rozpoczęła poszukiwania i w domu przy ulicy Bazarnej Nr. 8 znale-żiono szajkę złodziei i odebrano większą część łupów w postaci maki, kaszy, soli i t. p., które oddano z powrotem prawemu właścicielowi. Złodziei aresztowano.

Kradzieże.

(a) Z fabrycznej sali tkalni mechanicznej firmy Adolfa Horaka przy ul. Berysza Nr. 9, skradziono pasów transmisyjnych na sumę zgórą 1000 marek. Przy Zielonym ryn-ku Nr. 2, do sklepu kolonjalnego Mendia Druera zakradli się złodzieje za pomocą włamania i wynieśli towarów spożywczych na sumę 600 marek. Z mieszkania St. Ga-łewskiego przy ul. Warszawskiej Nr. 18, skradziono różnych rzeczy i ubrań na sumę 50 marek.

Z dystrybucji p. Fiska przy ul. Bese-lykta skradziono papierosów, oraz tytoniu rosyjskiego na sumę 1200 msk. (b)

Z Aleksandrowa.

(a) W Aleksandrowie urządzona zosta-ła rzeźnia miejska i zaprowadzony dozór nad mięsem.

Obowiązki burmistrza w Aleksandrowie pełni p. Wolf.

Burmistrz wyraził podziękowanie żoł-nierem, kwaterującym w Aleksandrowie, za skuteczną walkę 6-tygodniową z wybuchną w Aleksandrowie epidemią tyfusu plamistego.

Z Pabjanic.

(b) Utworzona została w mieście ja-szem komisja, zadaniem której jest za-bezpieczenie tytu żenom rezerwistów, które pozostały bez środków do życia.

W przeciągu ostatniego tygodnia, w okolicach Pabjanic wyjechało wiele mło-łych ludzi do Łomży i Brześcia Litew-kiego na roboty.

Z Piotrkowa.

(b) Magistrat miasta postanowił wydawać wszystkim rezerwistkom zapo-nogi w kwocie 15 koron miesięcznie.

— Z pozwolenia władz gorzelnie na nowo rozpoczęły swą działalność.

Teatr i muzyka.

„Książd Marek“ poema dra-matyczna w 6-ciu odsłonach Juljusza Słowackiego.

Spektakl warszawskiego Teatru Polskiego.

Wczoraj nareszcie, po długim poście, lo-czekaliśmy się prawdziwego teatru.

Przez długi czas pozbawieni do-brego teatru, łaknęliśmy go z całego serca, jak spragniony podróżnik w pu-styńi łaknie wody. I oto zjechali do nas goście z Warszawy. Zjechał Teatr Polski, jeden z pierwszych w Polsce, a może i pierwszy. Zjechał z repertua-rem, który powinien nauczyć naszych kierowników teatrów, że można grać sztuki narodowe — nie będące bombami, oraz że nie każda sztuka lżejsza musi być płaską farsą, pozbawioną wszelkich tech literackich.

Słowacki, Wyspiański, Fredro i Pi-card — oto nazwiska autorów sztuk, któ-re nam Teatr Polski przywiózł. To mó-wi samo za siebie. Teatr Polski do-wiódł nam wczoraj, że pomimo wojny, oraz upadku życia politycznego i eko-nomicznego, sztuka nie zginęła i żyje.

Na pierwszy swój występ wybrali goście z Warszawy „Książd Marka“ i dobrze uczynili rozpoczynając swą pra-cę artystyczną u nas w imię wielkiego mistrza.

„Książd Marek“ nie jest wprawdzie dziełem zupełnie godnym swego autora, gdyż jest pod względem scenicznym zu-pełnie nieudany, bez akcji i nerwu sce-nicznego, ale do mistrzów tego rodzaju co Słowacki, nie wolno nam przykładać

łockia zwykłych pojęć i tradycji. W każ-dym bądź razie nawet błędy wielkich twórców uczą nas wiele.

„Książd Marek“, jako postać, ma za sobą swoich wielkich komentatorów, jak Mickiewicz, Kaczkowski, Kraszewski, Rzewuski, Siemieński, ma swoje miejsce wybitne w historii Konfederacji Bar-skiej — jako dramat Słowackiego jest mo-mentem przełomowym w życiu tegoż.

„Książd Marek“ jest zjawiskiem symptomatycznym w życiu i twórczości Słowackiego. Jest on oznaką odwrotu Słowackiego z linii narzuczonej przez twórczość Bajrona i powrotem do mi-stycyzmu lat młodości.

Dramat jest jak gdyby zakończe-niem okręgu duchowe o obiegu Słow-ackiego, zakończeniem w punkcie roz-poczęcia.

Pierwsza idea mistycyzmu Sweden-borga, która poruszyła młody umysł Słowackiego, wraca do niego w ostat-nim etapie twórczości, już nie jako im-puls wrażliwość, lecz jako jasno skry-stalizowana doktryna Towiańskiego, bądź co bądź oparta na pewnych podstawach filozoficznych.

Słowacki, jako towiańczyk i mistyk, tworzy szereg dzieł mających dowieść przewagi ducha i świata nadmysłowe-go nad światem realnym.

Powstaje wtedy i „Książd Marek“ — poemat o zagadkowym wizjonerze, duchowym władcy i kierowniku dusz ludzkich. Czy osoba księdza Marka jest dość wybitną dla sprawowania tej władzy — nie wiem. Zdaje mi się jednak, iż nie jest w danym wypadku ważnem przez czyje usta przemawia Słowacki — towiańczyk, lub jakie tło nadaje swemu poematowi.

Dla nas ważne jest odzwierciedle-nie duszy Słowackiego, w ostatnim o-kresie jego twórczości i to odzwiercied-lenie daje nam „Książd Marek“.

Dokładnego rozbioru poematu nie mogę dokonać na tem szczupłym miej-scu, zresztą dokonali tego już inni, wię-ciej kompetentni. Na jedno tylko chciał-bym zwrócić uwagę: „Książd Marek“ jest utworem wybitnie lirycznym, któ-re mu nie wolno przypatrywać się jako dramatu, a tem mniej jako inscenizo-wanemu eposowi.

I ta właśnie piękna i potężna liryka Słowackiego jest owym czynnikiem, który zmusza nas do schylenia głowy przed Mistrzem, zmusza do zapomnia-nia o wszelkich kanonach teatralnych i konstrukcyjnych.

A jeżeli znajdują się ludzie, którzy-by twierdzili, iż „Książd Marek“ nie jest dziełem teatralnem, odpowiem im, iż jest to tylko dowodem, że teatr współczesny wraz ze swą historją, tra-dycją i środkami nie dorósł jeszcze do wysokości wielkiej liryki Słowackiego.

Grano na ogół bardzo dobrze, tak

jak Teatr Polski stać na to. Pan Sosnowski jako książd Marek miał ogromną ekspresję i siłę w sce-nach natchnionych wizji, w niektórych zaś momentach wprost magnetyzował słuchaczy.

Pan Zelwerowicz grał z ogromnym umiarkowaniem i taktem, wlewając du-żo życia w dość szarą postać Kreczet-nikowa. Stworzył postać piękną i sty-łową.

Również słowa uznania należą się p. Kuncewiczowi (Kossakowski), który dał postać pełną animuszu i fantazji, grał z werwą i życiem.

Pani Broniszówna wlała w postać Judyty cały swój talent i temperament. Była tragiczną w chwilach przełomo-wych i bardzo mocną w wyrazie i na-pięciu. Stworzyła postać skończoną i potrafiła skupić na sobie uwagę widzów, którzy podobnej gry od długiego już czasu nie oglądali.

Reszta artystów dostrajała się har-monijnie, dając sylwetki barwne i żywe. Nadzwyczaj pomysłowa i stylowa reżyserja potrafiła złać szkicowe mo-menty dramatu w harmonijnie piękną całość.

Wac. Olsz.

Z Koncertu wtorkowego.

Slawa, slawa dawna a zastużona, ja-ka łączy się z imieniem znakomitego wir-tuoza fortepianu — prof. Aleksandra Mi-chalowskiego, ścignęła we wtorek do Sa-li Koncertowej wytworną publiczność, pra-gnącą raz jeszcze podziwiać sędziwego maestra.

A przyjsć byto po co. Prof. Micha-łowski, dziś jeszcze — mimo podeszłego wieku — zachował wszystkie poważne za-lety swego wybitnego talentu muzyczne-go: pierwszorzędną technikę, ton głębioki, pełny a pięściwy, wspaniałą zdolność fra-

zowania, a przede wszystkim te przedziw-ne subtelne odczucie interpretowanych przez się utworów, któremu zawdzięcza mistrz Michałowski zajęcie stanowiska je-dnego z najpręższych szopenistów. To też Chopin, i tylko Chopin wypełniał pro-gram wtorkowy prof. Michałowskiego.

Zniewolony serdeczną, a gorącą owa-cją ze strony rozentuzjanzowanej publicz-ności, nie szczędził sędziwy profesor lic-znych powtórzeń. Bisował również Cho-pinem.

Lekkomyslnym, ryzykownym wielce krokiem ze strony organizatorów było pro-dukowanie pani Haliny Zawadzkiej, jako — pieśniarki.

P. Brand popisywał się dwukrotnie utworami Vieuxtempsa, Wieniawskiego i Dworaka. Zwłaszcza w drugiej części koncertu sympatycznie był podejmowany przez audytorjum.

P. Antoni Michałowski stwierdził nam po raz n-ty, że jest akompanjatorem pierw-szorzędnym.

Słyszeliśmy powszechnie narzekania na to, że sala była nie ogrzana.

Est.

Telegramy.

Wielka Kwatera Główna.

1 grudnia.—Urzędowo.

Z widowni zachodniej.

Spowodowane przez wojska na-sze rozległe wysadzenie w powie-trze wyrządziło znaczne szkody w stanowisku angielskim na zachodzie od La Bassée. Zestrzelono latawce angielski i francuski. Lotników wzię-to do niewoli.

Z widowni wschodniej.

Niema wydarzeń ważniejszych.

Z widowni bałkańskiej.

W poszczególnych miejscach sto-czono zwycięskie walki z nieprzy-jacielskimi strażami tylnymi. Pod Prizrenem wzięty do niewoli wojska bułgarskie 15,000 serbów, zdobyły wiele dział górskich i innych sprzę-tów wojennych.

Naczelné Dowództwo Wojskowe

Urzędowy komunikat austriacki.

WIENIĘ, 1-go grudnia:

Z widowni rosyjskiej.

Niema wydarzeń szczególnie-jszych.

Sprzymierzone siły zbrojne na froncie północno-wschodnim, podle-gające zwierzchniemu dowództwu au-strjacko-węgierskiemu, wzięły do nie-woli w miesiącu listopadzie 76 ofi-cerów, 12,000 żołnierzy i zdobyły 32 karabiny maszynowe.

Z widowni włoskiej.

Na froncie nad Soczą, upłynął dzień wczorajszy naogół spokojnie. Natarto tylko ponownie silnie na przyczółek mostowy Tolminu. Na-tarcia nieprzyjaciela zламаły się w ogniu naszym. Dziś w nocy skie-rowano silny ogień artyleryjski na

północne zbocze Monte San Mi-chele; jednocześnie natarli wioś: na wierzechotek tej góry. Odparto ich. Odparto również natarcia nieprzy-jacielskie na obszarze San Mar-tino.

Z widowni południowo-wschodniej.

Wojska nasze przą oskrzydłajęc naprzód ku Plewja. Jedna kolu-mna natarła na wyżynę Gradinę na południowym wschodzie od przełę-czy Metalki. Inna zdobyła sztu-kiem popołudniu, z nastaniem zmro-ku, kraniec płaskowzgórze, zacięcie bronionego przez czarnogórców, 10 kilometrów na północ od Plewja.

Prizrend zdobyli bułgarzy 29 listopada.

Armja generała Koevessa wzię-ła do niewoli w listopadzie 40,000 żołnierzy serbskich i 26,000 serbów zdolnych do służby wojskowej, zde-była 179 dział i 12 karabinów ma-szynowych.

Zastępca szefa sztabu generalnego
Hoefer, marszałek polny porucznik

Sprawozdanie rosyjskiego sztabu generalnego.

PETERSBURG, 30 listopada. Spra-wozdanie urzędowe z dnia 29 listopada:

W okolicy Rygi wzmagają się miej-scami ognie artyleryjski. Na froncie Ryga — Dżwińsk nie nastąpiły żadne zmiany.

Na północny zachód od Dżwińska, pod Iluksztami i pod wsią Kazimirsk (5 klm. na północy od Ilukszt) rozpo-częli Niemcy w nocy na 28 listopada gwaltowny ogień na nasze rowy strze-leckie i ruszyli do ataku.

W naszym ogniu dosrodkowym dział i karabinów cofnęli się niemcy do swych rowów, gdzie narażeni byli na straty wyrządzane przez ich własną ar-tylerję. Korzystając z tego położenia, wykonały nasze wojska kontratak, w którym nieprzyjaciela wyparto z folwar-ku Kazimirsk i z lasku zjazd na zachód. Część naszych wojsk wtargnęła w tym samym czasie do Ilukszt i zaję-ły południowe przedmieście. Wyszku-jąc sukces, zajęliśmy oba cmentarze wiejskie i część rowów niemieckich, położonych nieco dalej na południe.

Walka toczy się dalej przy wzma-gającym się obustronnym ogniu artyle-ryjskim.

Na reszcie frontu od Dżwińska do Prypeci nie zaszło nic nowego.

Na południowym zachodzie od Pińska wojska nasze dokonały świetne-go włamania się w linie nieprzyjaciel-skie. W nocy na 28 listopada dotarły one niepostrzeżenie do kwatery sztabu 82-giej dywizji niemieckiej zapasowej, mieszczącej się w dworze Newel (25 klm. na południowym zachodzie od Piń-ska) i uderzyły na dwór znienacka. Przy pomocy granatów ręcznych i ba-gnetów usunęliśmy straż i wzięliśmy do niewoli dwóch generałów, pomiędzy ni-mi generała dywizji, 3 oficerów i leka-rza. Po nadejściu niemieckiego oddzia-łu z pomocą z Gorynicz (4 klm. na zachód od Newel) oddział nasz wycofał się. Jeńców zaprowadzono na miejsce bezpieczne. Nasze straty wynosiły pe-wną liczbę rannych i dwóch poległych, pomiędzy nimi trzech oficerów ranni i jeden zabity. Oficerowie i szeregow-cy szli w zawody w waleczności i speł-nianiu obowiązku.

Na lewym brzegu Styru zmuszono nieprzyjaciela do cofnięcia się pod Koź-lanicami i Czartoryskim ku zachodowi.

BACZNOŚĆ. Marsz na fortepian S. O. m. Warszawy Stanisława Borzymy.	—	—	—	—	40
Baranowski. Z dziejów rodów Patrycjuszowskich m. Starej Warszawy	—	—	—	—	55
Gledroń. Porządki ogniowy w Warszawie do r. 1881	—	—	—	—	80
Konarski. Pałac Brühlowski w Warszawie	—	—	—	—	1—
Pamiętniki króla Stanisława Augusta (tłom. z oryginału francuskiego). Tom I. Część I.	THUGUST. Moszczeńska i Studnicki. W palacej sprawie szkolnej (język rosyjski w szko- le polskiej).	—	—	—	20
Waker. Stanowisko dziejowe Polaków.	—	—	—	—	15
Skarbiec polski N 12 Mickiewicz. Dziadów część III.	—	—	—	—	40
" " N 5 " " " " " " " "	—	—	—	—	15
" " N 84 Słowacki. Kordjan —	—	—	—	—	40
" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	50
" " N 8 Lenartowicz. Bitwa Racławicka i Spowiedź w Cytadeli	—	—	—	—	15
" " " 9 Mickiewicz. Reduta Ordona. Tydzień młodowy rekruta i in.	—	—	—	—	15
" " " 10/11 Goszczyński. Noc Belwederska	—	—	—	—	30
" " " 12/13 " " " " " " " "	—	—	—	—	30
" " " 14 Garczyński. Wspomnienia z wojny narodowej	—	—	—	—	15
" " " 15 Hofmann. Wielki tydzień Polaków (od 9[XI] do 5[XII] 1831 r.)	—	—	—	—	15

dalsze numery w druku.

Wszystkie powyższe wydawnictwa nabywać można we wszystkich księgarniach łódzkich.

BI-BA-BO

w kawiarni Savoy

Krótko 6.

W sobotę dn. 4 XII i w niedzielę dn. 5 XII

NOWY PROGRAM.

KABARET LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Subtelna Psychologia

Komedja Tetti.

Nadto koncert orkiestry J. Łazaroff.

ze współudziałem pp. Marii Szoslandowej, Rode-Jasińskiej,
St. Szoslanda, K. Hanusza, F. Miłosza, Woźniaka.

PIOSENKI

Poznańskiego, Modzelewskiego, Bolesta, Choromańskiego,
Zbierchowskiego i inn.

Wejście k. 55.

Początek o g. 8 i pół.

Poszukiwani

Cieśle, Murarze i robotnicy budowlani

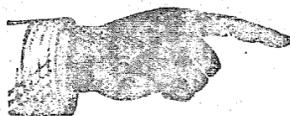
do HATTINGEN (Ruhr)

Biuro pracy Piotrkowska № 108.

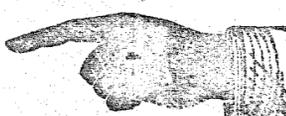
Zaraz poszukiwani

Slusarze, Motacze, Kowale

do warsztatów w fabryce brykietów

ILSE

Biuro pracy Piotrkowska 108.

8-kl. Filologiczne Gimnazjum żeńskie

R. SOBOLEWSKIEJ

(Zawadzka № 26).

1 grudnia czwarta została klasa ósma. Od kandydatek wymagane są świadectwa z ukończenia 7-ku klas. Lekcje trwać będą bez przerwy do września 1916 r. Personel nauczycielski: inż. M. Barszczewski (politech. w Pradze); inż. W. Konopczyński (uniw. w Paryżu); adw. przys. St. Łopatto (uniw. w Kazaniu); profesor S. L. Majewski (uniw. Jagielloński); prof. J. Opęchowski (uniw. Jagielloński); inż. R. Raciecki (uniw. w Fryburgu); prof. A. Remiszewski (uniw. Jagielloński); prof. Savary d' Hermabon (uniw. w Paryżu); kand. praw. M. Sikorski (niw. w Kijowie); p. M. Gundlach (kursa pedag. w Warszawie).

II-ie polskie Ośmioklasowe Gimnazjum Filologiczne

Łódź, Placowa № 13.

przyjmuje zapisy do klas wstępnej, I, II, VI i VII.

Dyrektor S. S. BRZOZOWSKI.

Teatr Polski

W Sobotę, d. 4 grudnia o g. 7 w.

Na bibliotekę przy St. Rob.

„PRACA“.

W górę serca

Domnika.

Dramat historyczny w 4 aktach z 1863 roku.

UWAGA!

Kupuję złoto, srebro, brylanty, kamienie драгоценne, kwiaty lombardowe i piące najwyższe ceny.

E. Pasas Południowa № 9
I piętro od frontu.
przyjmuje od 9-2 p. p.

Absolwent

szkoły handlowej katolik lub uczeń wyższych klas teje szkoły, władający językiem niemieckim, potrzebny na wieś do przygotowania kilku uczni do 5 klasy wymienionej szkoły. Warunki 40 rub. miesięcznie i całkowite utrzymanie. Wiadomość u W. Lewandowskiego, Zagajnikowa 2. (Główny-Menopol).

TORFU

wilgotnego 100 fur sprzedam
Wisłitno pod Łodzią

Osoba młoda

znająca gruntownie gospodarstwo i prasowanie sztywnej bielizny poszukuje zajęcia, łaskawe oferty uprasza się składać pod lit. M. J. w Adm. „Gazety Łódzkiej“.

Karakuły (imitacja)

niczem nie różniące się od prawdziwych na palta damskie oraz kołnierze, są okazjynie do nabycia po bardzo niskiej cenie Piotrkowska 103 prawa oficyna, 2 wejście, parter.

War. Akc. Tow. Pożyczkowe na zastaw ruchomość (Lombard Akcyjny)

Oddziały Łódzkie: I Zachodnia 31.

Zawiadamiają, iż 5 stycznia 1916 r. i dni następujących odbywać się będzie w sali licytacyjnej przy ul. Zachodniej № 31 LICYTACJA

o clem sprzedaży zastawów nieprolongowanych we właściwym czasie, a zastawionych w Oddziale I Zachodnia 31 i w Oddziale II Pasaz Mejera II (Mikołajewska 23). Podczas licytacji prolongata zastawów wystawionych na licytację przyjmowana nie będzie. Wykaz numerów zastawów, podlegających sprzedaży będzie ogłoszony w „Nowym Kurjerze Łódzkim“. Procent należy już teraz wpłacać.

Dr. L. PRYBULSKI
Ulica Południowa № 2 róg Piotrkowskiej
Syphilis, choroby skórne włosów
(Inoculacja Iekarska),
weneryczne, moczopięciowe i niemocy pićowej.
Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich - Hata „606“ - 914 (wśródzynie). Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpeczących włosów, oświetlenie kanału (uretroskopia).
Przyjmuje od 8-1 r. od 4-9. Panie od 5-6 p.p.

Powrócił
Dr. Rosenblatt
spec. chorób uszu, nosa i gardła.
Piotrkowska 35.

Choroby skórne i weneryczne
Dr. S. Lewkowicz
Konstantynowska 12
od godz. 9 - 1 i od 6 - 8 dla Pań 5 - 6

Dr. Littauer
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych
Cegielniana № 6.
Przyjmuje 8-10 r. 3-6 po poł.

Pierwsza
+ chrześcijańska lecznica +
chorób zębów i jamy ustnej.
teraz Ewangelicka 2 róg Piotrkowskiej 141.
Najlepsze ZĘBY sztuczne i plombowy
Porada od 50 f. od 9 r. do 7 wiecz

Akuszka
R. PIPIKOWA
z dypl. Ces. Akademii w Petersburgu
praktykująca 25 lat.
UL. ANDRZEJA 39 m. 10
przyjmuje od 12 do 5 po południu

KONSULENT PRAWNY
S. Szapiro
Piotrkowska № 25.

Od 1 stycznia 1916 r. przyjmuję na stancję z całodziennym utrzymaniem 2-ech uczni. Warunki na miejscu. Oferty pod „Stancję“, w Adm. G. Ł.

Zawiadomienie.

Zabład krawiecki przyjmuje wszelkie obstarania: przerabianie surduta na żakiet, nicowanie pal i garniturów. Wszelkie reparacje wykonywa się tanio i starannie. Piotrkowska 155 Fr. Klinowski.

Futra sportowe

w wielkim wyborze u firmy
Szmachel i Rosner Piotr. 100.

A. A. A. Maszyny do szycia kupuje. Łódź, Mielniczna 31 m. 8.

A. Meble mało używane wyprzedam tanio Mikołajewska 40 m. 2.

AIC ceny hurtowe. Różne ubrania, palta damskie męskie i dziecięce, chustki i kołdry Piotrkowska 31 front drugie piętro.

A kuszka przyjmuje chore, nadziei porad, Biednym ustępstwo. Dyskrecja. Piotrkowska 228-25. 46

Biuro Prośb Pisarskiego, Andrzeja Nr. 7.

Drzewo na woy i pudy do sprzecania. Oberzęd można ul. Nowo-Łagiewnicka 14 od 9 do 11 rano dom Friedenstaba.

Dobry maszynę do szycia najtaniej kupić można ulica Brzezińska 10 m. 9. Placok.

Juno i rancaise cherche des leçons Mikołajewska 67.

Jozefienna kasza 10 kop. funt dla robotników i rzemieślników przy ul. Stodolnianej 10.

Kupuje kwiaty wszystkich lombardów, piące najlepsze ceny; sprzedaje złoto, srebro, różne zegarki, wyroby futrzane i tokiłowe towary. Piotrkowska 33 Goldin. biały sklep front

Krawiec damski z powodu kryzysu szyje elegancko ko-tjony od 10 mr. palta od 8 mr. i suknie od 2 mr. Szyje karakulowe żakiety, futra i przerabiam na najnowsze fasony. Pracownia E. Rudzkiej Piotrkowska 17 parter. Nowe sur-nale nadeszły.

Kupię pianino ale tanio. Oferty pou A. K.

Krawcowa uzdolniona poszukuje pracy w domu prywatnym. Łaskawe oferty składać w Adm. Gazety Łódzkiej pod „Krawcowa“.

Lódzka Zielona, materace unywaki najtaniej sprzedają: Chodkowski i Lenk Mikołajewska 25.

Meble znajdujące się u Marianny Żurek we wsi Nowe Łagiewniki: szafa, serwantka, stół, łóżko, trzy krzesła, prawy właściciel może odebrać po odciążeniu kosztów w innym bowiem razie będą sprzedane przez publiczną licytację na rzecz sądu umiary. Marianna Żurek.

MLECZARNIA na bardzo dogodnych warunkach do sprzedania tanio byle zaraz Gubernatorska 38

Osoba w średnim wieku, znająca szycie i gospodarstwo domowe, poszukuje pracy zaskromnym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty składać w Adm. G. Ł. pod „praca“.

Orygine damskie na futrze tanio sprzedam Orla 23 m. 32.

Potrzebna służąca do gospodarstwa wiejskiego za wynagrodzeniem podług umowy. Wiad. ul. Brzezińska 104 gospodarz.

Pokój umeblowany do wynajęcia ul. Przejazd 14 II piętro front.

Pokój do wynajęcia ładnie umeblowany, także poszukuję panny z dobrą znajomością kroju, jako kierowniczkę magazynu. Pańska 12 m. 7.

Poszukuję posady kasjerki lub sprzedawcy uni mogą złożyć kaucje Oferty pod E. B. w Adm. pod S. S.

Poszukuję posady do dzieci. Oferty w Adm. pod S. S.

Potrzebny starszy chłopiec do slusarni Mikołajewska 25 sklep.

Pianino nowe tanio Reperacja, strojenie, przewóz Chodkowski Mikołajewska 25.

Szafa; szafka, stół, krzesła, maszynę stołową i drobniarzi, sprzedam za bezcen. Nawrot 81 m. 5.

SIECZKARNIE używaną kupię oferty pod „Sieczkarnie“ w G. Ł.

W początkach listopada b. r. zaginął Antoni Reszpandek, 33 letni niespełna rozum. Ktoby wie-dział o nim łaskawo będzie odprowadzić na ulicę Chłodną № 3. Reszpandek (Ba uty).

Wyjeżdżając sprzedam maszynę do szycia tanio. Rozwadowska 15 m. 19.

Zdolny straż z nieliczną rodziną może się zgłosić Długa 162.

Elżbieta Idziaszczyk zgubiła paszport niemiecki wydany przy ul. Długiej 29.

Paulinie Wyżnic skradziono paszport niemiecki wydany przy ul. Grzybowej.

Konsulent prawny
A. AKERBERG
ULICA ZIELONA № 3.